

TELEGRAFUL ROMÂN.

Nr. 57. ANUL XV.

Sabiiu, in 1628 Iuliu 1867.

Telegrafulu este de doue ori pe septe-mana : joi'a si Dumineca. — Prenume-ratiunea se face in Sabiiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumerati-unei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Evenimente politice.

Sabiiu, 15 Iuliu

De mai multe dle curséza prin diuariatica in-fintiarea a 70 de bataliuni de honvedi. Calatori'a ministrului presiedinte Andrassy era adusa in lega-tura cu acésta afacere. Acum candu cetimu ca scie-rea pasiesce cu si mai multa possivitate, aflamu pe cale telegrafica ca foi'a oficiala deminte crearea ba-taliunelor de honvedi.

Afacerile comune voru fi catu mai in graba desbatute de delegatiunile emise din ambele parti ale imperiului. Cestiunea cea mai interesanta ce va veni pre tapetu in acea adunare de delegatiuni e cea finantiala. Despre acést'a scotemu din o cores-pundintia din Pest'a la Hr. Ztg. urmatorele :

Ce felu de cuota (cata, seu catatime) va cade pre Ungari'a ? La intalnirea ce are sa se intem-ple catu de curendu (in 4 Augustu R.) intre delegati-unile tramise de legislative, de dincóce si de dincolo, intrebarea acést'a e forte naturala. Espertulu in finantie, Zorn, a luat asupra-si missiunea, in „Pesti Napló“ a raspunde intrebarea acést'a. Elu ia de base la compusetiunea sea datele din ana-lele statistice esite la anulu 1865. Veniturile mo-narchiei erau atunci (fara de Veneti'a) 373,071,000 fl; din aceste se vinu pre tierile corónei unguresci 108,916,000 fl. — De ore-ce in sa sumele acestea arata numai veniturile ce au intratu in fapta, asiá suntu de a se adauge si restantie de 23,680,000 fl. la venitul brutu; cestu din urma ajunge dara pentru monarchi'a intréga sum'a de 396.751,000 f.; de aci se vine pe Ungari'a dimpreuna cu restantie-le de 18,978,000 ca venitu brutu 127,894,000. — E de observatu, ca numai dela dările directe suntu aretate proportiunile. — Din proportiunea : 396,751,000 : 127,894,000 = 100 : 32,23 resulta ca tierile corónei unguresci au sa contribue 32,23% dári comune. — Déca se va luá pentru afacerile comune preliminarea speselor din acést'a de base, atunci vinu spese pentru externe, resbelu si de-tori'a statului 222,228,000; venitu pentru externe, resbelu si vama afara de spesele aministratiunei

17,886,000 fl. Sum'a carea mai trebnie, acoperita de ambe partile aru face dara 204,142,000 fl. Dupa proportiunea de mai susu : 100 : 32, 23 aru fi dá-rile tieriloru corónei unguresci 62,052,000 fl. — La tota intemplantia o suma respectabila, déca se ia in consideratiune, ca Ungari'a afara de acést'a trebnie ins'a sa ingrigésca de aparatulu aministra-tiunei ei interne.

Despre ministrulu de finantie Lonyai se vor-besce ca yrea sa demissioneze. Mai nainte se vor-bia totu asiá si de ministrii Wenkheim si Gorové.

In politic'a din afara ocupa locul d'antaiu a-cum scirile despre aliantie. In rendulu trecut amu publicatu o versiune; in cestu de acum gasimu alt'a, cu tote ca si acése paru a fi cualificate a se pune in regiunea conjecturiloru politice. Eata si noua versiune :

Din cele ce se potu oservá in Franci'a si in alte parti, materialulu celu lesne aprindicóstu alu resbelului se gramadesce. Concentrári de trupe cu scopu de a se deprinde in arme inca nu lipsescu. Despre aliantie inca se facu felu de felu de combi-nári. Curiósa e scirea ce o aflamu reproducu in mai multe diuarie dupa diuariulu din Parisu „Situ-atiune“ despre o noua aliantia santa. Scirea suna in tipulu urmatoriu : „Intre Austri'a, Prussi'a si Russi'a s'a incheiatu o aliantia pre urmatorele punc-te : Prussi'a cede (?) Austriei Moldavi'a si Va-lachi'a (Romani'a), cá despagubire pentru perderile din anulu trecut si garantéza provinciile nemtiesci. Russi'a capeta drepturile ce le-a avutu inainte de resbelulu din Crimea in marea négra si dela Au-stri'a Galiti'a resaríténa (Rutenii). Russi'a cede Austriei Poloni'a congresului.“

Atát'a e adeveratu, ca intre Franci'a si Prus-si'a pare a luá dimensiuni totu mai mari recél'a ca-rea se apropia de ostilitate. Dinarele de Parisu afla intre alte acum ca si desiértarea Luxemburgu-lui merge pré incetu. Acum aflamu ca Franci'a in-terpeléza pre cabinetulu prussianu pentru Schles-wigu si pretinde dreptulu de a se mestecá in afa-cerea acést'a.

In Itali'a, de unu tempu incóce au ince-putu partid'a revolutiunaria a fi mai activa. Gari-baldi a inceputu iera a tiné cuventári in cari nu a-rare-ori se aude devisa „Roma o morte“. Regi-mulu italianu ia mesuri pentru cá sa impedece mi-scári de felulu acést'a in sa póte ca nu iaru fi ne-placutu candu aru puté intreveni in statulu Papei, pentrucá sa nu mai ese de acolo nici odata.

Gazetta di Firenze aduse unu documentu din carele se vede, ca „Comitato nazionaleromano“ s'a intranitu cu „centro d'insurrezione“ si a formatu „Giunta nazionale romana. Documentulu suna :

Romani ! Dorinti'a comuna, dorinti'a tuturoru acelor, caroru le bate anim'a pentru onórea si li-bertatea patriei, e realizata. Nu mai e disparitate de opiniji, nu mai suntu sfasteri; tote fractiunile partidei liberale si-au datu mân'a, si au unitu pu-terile pentru a dá Rom'a Italiei. „Comitato“-lu nazionale romano“ si „centro-lu d'insurrezione“ dau locu unei „Giunta nazionale romana“ carea ia a mán'a conducerea suprema a afaceriloru. Sa ne bucurámu de acést'a santa concordia si sa ne nisu-imu a o face fructifera prin unitatea disciplinei, pria unitatea propuselor si a sacrificiiloru. Fasci'a ro-mana e acum in adeveru formata, sa fimu cu min-te, cá ea sa nu se deslege neci odata si sa ne a-duca curendu victori'a. Romani ! onorabili ceta-tieni, membrii ai Giuntei si caroru noi le predámu oficiulu, suntu domni de missiunea lor inalta; in sa fára ajutoriulu vostru lor nu li-arú succede nimi-c'a. Ajutati-i plini de incredere si cu diligentia si intreprinderea nu va fi desiérta. Noi voimu, si in curendu 25 milióne voru salutá Rom'a cá capital'a Italiei. — Rom'a, 13 Iuliu 1867 etc.

Dupa „Patrie“ Juarez se invoiesce la estrada-rea remasitiiloru pamentesci ale Imperatului Mas-similianu. Admiralele Tegetthoff se va duce con-comitatu de una oficeru de marina din Americ'a de nordu pâna la Queretaro. Se asigura ca mis-siunea lui va fi incununata de succesu.

FOISIÓRA.

Indoiéla si realitate.

(Convorbiri literare.)

Fantasia intr'unu actu.

(Continuare.)

SCEN'A III.

Michailu, Indoiéla.

Mich. Fugi ! Nu vrei sa-mi mai lasi nici o ilusiune, nici o incredere... ei bine ! déca intr'o di tote aceste aru putea sa mi se intemple, voiu con-centrá totulu atunci asup'ra unui visu din ceriuri ; Elis'a me iubesc, ii voiu dá ei inim'a mea intréga, totu viitoriulu, totu sufletulu meu.

In d. Inim'a ! viitoriulu ! sufletulu teu intregu unei cochete !... Déca nu a-si fi umbra m'ai face sa ridu cu hohotu.

Mich. Taci ! tu nu o cunosci ; eramu odata maniosu pre dens'a, nu o vedusemu dóne dile, as-culta ce-mi scrie ea a dóu'a di ! amu scrisórea ei aici, si numai o pasiune adeverata póte vorbi ast-feliu (ié scrisórea din unu salaru) asculta !

(Cetindu.) „Scumpulu meu Michailu. Pentru ce acést'a lunga despártire ? nu simti tu ore departe de mine aceea ce simtu eu ? Sórele nu ti se pare mai rece, diu'a mai pulnu senina, si florile fára parfumu ? Déca tu o simti atunci esti prea

crudu pentru noi amendo ; déca tu nu o simti esti unu omu fára inima... o nu ! tu unu omu fára ini-ma ! acést'a e cu neputintia ! ai simtiementu prea nobile pentru cá sa nu apreciezi totu amorulu, totu devotamentulu unei biete femei care nu are unu altu crimenu decâtu acél'a de a te iubi cu nebulia..“

In d. etc. etc.

Mich. Mi se pare ca nu mai ai acum'a ni-mic'a de disn.

In d. Déca nu-mi dai dreptulu de a vorbi, din fericire nu-mi poti luá pre acél'a de a me indoi. Câte odata suntu pasiuni adeverare asup'ra caroru nu are cine-va nimic'a de disu. Elis'a D-tale in sa e o cocheta, totu asiá cum nu esci celu intaiu a-mantu alu ei, nu vei fi nici celu de pre urma.

Mich. Celu dintaiu, nu ! celu de pre urma, dá !

In d. Dara nenorocitu copilu ce esti, pen-tru ce nu vrei sa-ti aduci aminte, pentru ce vrei sa ingropi astfelu unu trecutulu care nu se ingrópa ? Nu poti tu sa intielegi ca acele budie ardiente ce acést'a Elisa pune astadi pre fruntea ta, le-au pusu eri pre fruntea altui'a... pentru ce nu le va pune si máne ? acele dulci cántari de fericire care ti le cánta tie astadi, le-au cantatu eri altui'a... pentru ce nu le va cánta si máne, acele cuvinte passionate de amoru, care ti le spune tie astadi, le-au spus eri altui'a... pentru ce nu le va spune si máne ?

Mich. Te insieli umbra reutaciósa ; déca con-demni trecutulu tu nu ai dreptulu de a calumniá viitoriulu ; inim'a unei femei e slaba ; ea se póte retaci unu momentu, Elis'a s'an insielatu, eata totu. Mie singuru in sa mi-au spus ca me iubesc cum

n'au iubitú nici odata in viéti'a ei, mie singuru mi-au juratu credintia pentru eternitate

In d. Amiculu meu, viéti'a unei cochete se compune de multe eternitati.

Mich. Taci ! vorbele tale facu reu, me lo-vesci in inima.

In d. Te preparu pentru realitate care te va lovi si in inima, si in frunte.

Mich. Dara tu nu mai esti indoiéla, esti mai multu decâtu atát'a, tu esci scepticismulu.

In d. Nu, de vreme ce credu ca esista scrii-tori sinceri si consecuenti, deputati inteliginti si demni cari considera missiunea lor cá santa, amici devotati pre cari dilele rele nu-i schimba, femei care dau sinceru inim'a loru intréga ; decâtu tote aceste exceptiuni trebuiescu cautate cu unu fanaru.

Mich. Si candu acestu fanaru ne lipsesce ?

In d. Esperienti'a i-lu aprinde.

Mich. Pána atunci in sa omulu concentratu in sine nu are dreptulu decâtu de a deveni unu profundu egoistu.

In d. Nu póte dara acestu omu vorbi cu sine fára a deveni unu egoistu, nu are elu dreptulu sa céra inteligintiei sele de a gáci câte odata acolo unde esperienti'a i lipsesce ? Acést'a convorbire cu min-tea cu inim'a sea, nu e ore mai ratiunala decâtu dreptulu ce se dá unei imaginatiuni vagabunde de a cutrierá infinitulu ? Vine o di unde acést'a biata imaginatiune dupa ce au alergatu atát'a, dupa ce au cercetatu asiá de multu, se vede mai obosita, mai debila decâtu totu deun'a, convinsa de neputint'a ei, fatia in fatia cu imposibilulu. Si cu tote aceste

Revista diuăristică.

Diuărele opoziției din diet'a ungurească sunt foarte active dela închiderea sesiunii încôce. In cele următoare vom infățișa și noi publicului nostru două probe din cele ce se scriu în acele diuăre. Eata ce scrie „Hon“ despre partidele din diet'a Ungariei:

„In Ungari'a partidele și poporul sunt bi-nisioru orientate in privinți'a tuturor direcțiunelor politice dinlăuntru. Cunoștemu politic'a dinastica, principiile conservative, pusețiunea sociala și procederea dreptei extreme, candu are regimulu amănă; cunoștemu purtarea ei fatia cu ômenii, cu națiunea și cu constituțiunea, cunoștemu mijlocele ei, ven-giositatea și slabiciunile ei, candu se afla in frun-tea trebilor și afara de cerculu acelor'a; — o cu-nôscemu foarte bine și nu o tînem de nimic'a bu-na; conservativii vechi ni se paru că unu visu a-dencu; nu strica in sa candu și candu a-ti mai adu-ce aminte și de esistenți'a lor, pentru că sa nu pô-ta operă neconturbati sub velulu vitărei. Partid'a acest'a — reacțiunea — nu pôte creă; pôte in sa strică, impedecă progressulu; in lucrarea ei tacuta ea e periculôsa și ea are la noi in cas'a de susu con-struita dupamustr'a vechia și in cele mai înalte cor-puri judecătorești unu radimul asiă de tare, încātu la ocaziunea unui ventu favoritoriu, pôte se franga speranțiile cele ce se desvôlta in majoritatea libe-rala a națiunei.

Cunoștemu și parti d'a lui Deák. O cu-nôscemu foarte apriatu. Aci sunt acei unguri de omenia, cari cu bunavoinți'a lor voru sa complane și impace totu, ceea-ce nu are întielesu in sa neci in principiu neci in praca. Ei pâna la unu punctu ôre-care facu cesiune ori căru cursu puternicu alu dîlei, — ei sîntu gat'a a nego-țiă cu corôn'a, cu regimulu din Vien'a, cu popo-rulu austriacu, cu Prussi'a, Franci'a, cu drépt'a e-strema și stâng'a extrema, — ei in sa nu potu suferi tari'a centrului stîngei, pentruca acest'a arunca o umbra preste elatinarea partidei deakiane, carea nu pôte sa suferă, că sa li se conturbe cer-curile argumentațiunilor obstrase, și carea a-taca propunerile lor ce tîntescu la parasirea drepturilor națiunale, — ei, Deakistii, nu potu suferi, candu descuviințiama in susu procederea cea fără energia a regimului, iera in josu candu ape-râm drepturile poporului autonomu ce se afla sub ei, — ei se necajescu, decă ne entusiasmăm pen-tru lucruri, pentru cari s'a entusiasmă de seculi națiunea noastră, și pentru ca nu ne entusiasmăm de rezultatulu, pre carele ei ni-lu presentă că pre unulu ce fericesc națiunea, pre candu noi nu ve-demu intru acest'a altu ce-va decātu aceea, de ce Ungari'a tremura acum de trei sute de ani. Parti-d'a acest'a și barbatii ei sîntu acei'a cari au fă-cutu pacea dela Satu-mare — și in ochii lor toc-m'a pacea dela Satu-mare e actulu celu mai mare alu istoriei patriei noastre. — Ei au adusu acestu'a

o capitulațiune nouă și arata cu mandria la faptulu acest'a, jace in sa in caracterulu lor, ca ei in as-cunsulu animei lor sa se tîna de elu și de ur-mările lui. — Ei se temu de afacerile comune, cu cari au pasitu solidari, pentru ca ei sîntu din tota inim'a și din totu sufletulu, cetățeni patriotici ai Ungariei.

Nu mai puțin patriotica e stâng'a extre-ma, a căroru simțiminte in cea mai mare parte le participăm și noi, a căroru scopuri politice in sa precum și modalitățile lor nu ni le putem însuși și năue nici decum.

Cunoștemu și naționalitățile și avem și no-țiunile noastre asupr'a partidelor din invecinat'a Au-stria; tôte aceste in sa nu sîntu de ajunsu spre a corespunde chiamărei noastre națiunale. Prin meri-tulu nostru comunu, prin pozițiunea noastră geogra-fica și torentele istoriei din deceniulu trecut, noi amu devenitu unu factoru însemnatu in Europ'a. Ac-est'a o simte Europ'a, acest'a o simțim și noi și tre-bue sa o simțim, decă voim că și mai incolo sa corespundem destinațiunei noastre. Politic'a din afara tre-bue sa o urmărim cu atentiune încordată și cu observare critica. Pâna acum acest'a nu ni-a fostu asiă de lipsa; noi amu fostu o națiune pas-siva, dară acum dupa ce amu intratu in acțiune ne este neaperatu de lipsa. Politic'a interna, frecara partidelor interne tre-bue sa o examinăm pururea in combinațiune cele ce se întempla in afara. Ac-este tre-bue sa fie jumetatea cumpenelor.

Tre-bue sa preingrigim că disarmoni'a parti-delor interne sa nu provôce tierile din afara asu-pr'a noastră, sa nu valem vedea noastră și sa cau-tăm, că eveneminte suprindețore din afara sa nu afle națiunea risipita in lăuntru. Unitatea fatia cu tier'a din afara nu eschid partidele pre câmpulu politice interne, eschide in sa degenerațiunea spiri-tului de parti și unitatea acest'a nici nu pretinde că vre-o parti să fie necredincioasă principiiloru sele. Ea cere numai ecuitate și o procedere cu-viincioasă. Totu omulu, dera cu deosebire regimulu tre-bue sa fie gentil, pentru ca elu reprezenta in-tregitatea națiunale.

In situațiunea noastră cea nouă acest'a nu e de ajunsu. Noi tre-bue sa cunoștem și sa pricepem tendințele, puterile, tîntele, planurile și purtarea puteriloru externe. Totu asiă mijlocele desvôlțarei de țaria a puteriloru europene cu tôte detaiurile lor, cu tôte personalitățile lor mai de însemnate, cari punu pre acele mijloce și puteri in miscare. Nu avem diplomatiă; tre-bue sa o suplinim pre calea sociala. Press'a noastră tre-bue sa întielegă chiamarea ei in asta privințiă și publiculu nostru tre-bue sa cetesca cu mai multa luare aminte ru-bricele pentru politic'a din afara. Regimu, partide și națiune tre-bue sa faca unu program asupr'a a-celor ce doresce, pôte și ce are de scopu a face. De acestu program tre-bue sa tîna cu o elasticitate corespundetore obiectului. Dera purtarea in cestiunea acest'a aterna esistenți'a Ungariei,

Are regimulu nostru, au partidele o politica esterna? Avem noi barbati, căroru sa le putemu încrede politic'a esterna? Barbati cari sa nu fie diplomati austriaci, ci unguresci, desteri (indema-nateci) și patriotici? Nu avem, s'eu foarte puțin. Regimulu a doveditu pâna acum ca privesce politic'a esterna de „afacere imperială“ și o lasa lui Beust. Ea e in mâni bune, dară nu in mâni unguresci. E defectuôsa preceperea, că politic'a esteriôra e es-clusivu politica imperială — și decă partid'a deăki-sta prin concessiunile ei o a făcutu de atare, pu-temu dela barbatii ei celu puțin atăt'a sa ceremu, ca in form'a acest'a sa aduca la valôre politic'a e-terna. Decă nu merge neci asiă apoi sa lucre dupa culise; in sa sa lucre.

Pâna astadi s'a vedutu la regimu și in pri-vinți'a politice externe numai susu amintit'a nedeci-siune, elatinare și grabirea de a primi ori ce com-binațiune și a nu acceptă neci un'a. Acusi se vor-biă de „libertatea aliantielor“, — de „libertatea acțiunei“, — nu ne legăm de nimenea; acusi au-diamu ca barbatii unguresci de statu se dechiara pentru aliantia franceza; eri ni se spunea, ca ministeriulu a decisu sa tîna cu Bismark, ceea-ce noi nu puturam crede. Inainte cu vre-o cate-va septemăni se vorbiă de aliantie permanente; astadi scriu diuărele, ca nu sîntu de lipsa aliantiele per-manente, ci numai cele casuale. Decă aru fi ac-est'a o manopera nu amu avé nemic'a in contra-i; ne temem in sa că acest'a nu e manopera, ci ne-planuire.

Alianti'a santa a fostu o aliantia permanentă; ea a domnit trei-dieci de ani preste Europ'a. Si aliantia anglo-franceza a fostu de acestu fel; ea a făcutu in deceniulu trecut pre Franci'a și pre An-gli'a puternice. Legatur'a între Prussi'a și Russi'a in sa e asemenea acelor'a, garantéza ambelor state ascurantia, ba e apta a spaimentă pre Europ'a nu-mai cu naluc'a ei. Napoleonu caută unu aliatu in Itali'a și negotieza cu Ratazzi asupr'a pretiului — asupr'a Romei. Mai multu nu dicem, pentruca ni cunoștemu relațiunile secrete ale diplomatiei.

In sa mai accentuăm in sa odata, ca Ungari'a tre-bue sa aiba nunumai o politica interna dară și esterna.

Eata ce scrie fôca estremei stînge „Magyar Ujság“: *

„Decă ne-aru întrebă cine-va, ca pentru co-tocm'a acum accentuăm cumca națiunea (magiara) inainte de tôte are lipsa, că sa se puna in relațiune amicabile cu naționalitățile locuitoare in patri'a noastră și cu națiunile vecine că sa-si pôta plînt misiunea? pentru ce ne espunem observărei, ce ni s'aru pu-tea face, ca chiaru atunci apretiuim amicitia na-ționalităților, dară chiaru in acelu tempu ne ve-dem a cercă acest'a amicitia, candu din partea lor se arata semnele durerôse a încordărei — mai multu a îndemnului inimicu? la acest'a întrebare respun-demu asiă:

*) dupa trad. „Concordiei.“

toemai in acele momente; acea nenorocita tendințiă a omeniei care o impinge cătra necunoscutu, striga in sufletulu seu mai tare decātu totdeun'a: dorin-țiă! dorințiă!... și unu glasu in imensitate i re-spunde: neantu!...

Mih. Neantu!... va sa dîca o desceptiune a-colo unde cerea o speranțiă... adevêrulu f... unde dar e adevêrulu?

Ind. Aice sub mân'a ta, sub mân'a fiecărui omu; nu in sa pe calea visureloru pe care tu mergi... Ai sa me gasesci foarte puțin ortodocșe, in calitate mea de Indoielă, sîntu pôte o devinătate din calendarulu paganismului; nu-ti voi spune: cre-de și nu cerceta! ti voi spune din contra: cer-cetéza și pe urma crede, acest'a macsima cuprinde pôte tóta filosofi'a vietiei. Acum'a tacu amiculu meu, mai curendu s'eu mai târdu, acest'a aterna dela eve-nemente, me vei întalni iaresi in calea ta, batrana, obosita că o biata creatura condamnata a cutrieră spatiulu într'o secunda; asta întalnire in sa, va fi destulu de apropiata pentru că sa-ti aduci aminte, destulu de departata pentru că sa nu mai avemu nevoe de a discuta. (Se retrage dupa o tapiserie.)

SCEN'A IV.

Mihail (singuru.)

Asta umbra care de atâtea mii de ani incun-jura pamentulu nu are dreptate ôre? Cine scie, pri-vescu pôte lumea prin unu velu care e destulu de desu că sa-mi ascunda tota ce e amaru și tristu intr'ens'a, și destulu de transparentu că sa ma lase sa vedu totu ce e frumosu și dîmbitoru.

SCEN'A V.

Mihailu, Alesandru.

Ales. Eata-me ierasi amiculu meu.

Mich. Com? Nu te asceptam asiă de curendu.

Ales. Vestile rele nu se astépta, vinu iute de te gasescu, s'eu ca dela tine m'amu dusu la Dlu Orneanulu.

Mih. Si vii sa-mi spui ca si-a gasitu unu altu ginere; eata-me și mangaiatu.

Ales. Decă aru fi numai atăt'a! din nenorocire ce-va mai reu. Bancherulu teu a făcutu unu falimentu fraudulosu; ti-amu spusu de mai multe ori ca elu nu eră decātu unu siarlatanu.

Mih. Intr'adeveru că acest'a e o veste mai multu decātu rea. Bine dar nu i neci unu mijlocu, nu se pôte scapă ce-va macaru?

Ales. Mai nemic'a, scumpulu meu, elu s'a făcutu nevedutu in nôptea trecuta, va remanê pôte 20% pentru creditori.

Mih. 20% dar mi remane d'abiă cu ce sa platescu acei două mii galbeni ce-ti datorescu tie; n'amu alte datorii e dreptulu, decātu nu-mi mai re-mane nemic'a.

Ales. Sciu, e o adevêrata nenorocire, cu atăt'a mai multu, cu câtu asta crisa teribila in care ne aflăm de câtu-va tempu, m'a gasitu cu totulu lipsitu de mijloce, și in calitate mea de banchieru sîntu silitu sa respundu la tôte cererile fără a fa-ce pe nimene sa ascepte, ast'a mi-aru compromite creditulu. Veneam tocmai sa te rogu sa-mi asigu-redi acei 2000 galbeni in banii ce vei puté scôte dela acestu afurisitu evreu.

Mih. Cererea ta e foarte dréptă voi face a-

cést'a cu placere. Este in sa asiă de urgentu?

Ales. Dar, scumpulu meu, e foarte urgentu: Mih. Mi spunei dîlele trecute ca puteai sa mai astepti.

Ales. Asiă o credeam... mi-au sosit in sa o politia la care nu me asceptanu nici cum si sîntu silitu sa escomptezu sinetulu teu pentru că sa potu plăti. Altfeliu crede...

Mich. Foarte bine, me voi grăbi de a-lu a-sigură. Decātu vedu ca pozițiunea mea se com-plica de totu.

Ales. O marturisescu, e foarte greu de a se vedé astfelu ruinatu, mai alesu candu cine-va e deprinsu cu avuti'a.

Mich. Ei bine fie! m'amu bucuratu de di-lele bune, voi avé curagiu pentru acele rele; și mai la urma candu voi ajunge la estremeitate i-mi remane in sa insuratôrea; Me voi face atunci petițoriulu d-siôrei Orneanulu.

Ales. Dară, e o idee, i-mi e frica numai sa nu-ti fi venit prea târdu.

Mich. Pentru ce i-mi diceai ca D. Ornea-nulu aru fi fostu prea fericitu sa me aiba de ginere.

Ales. Eri, pôte.

Mich. A! uitam... astadi sîntu ruinatu. D. Orneanulu, caută sa-si marite fat'a cu politi'a unui zarafu. Se vede ca lamea e asiă... Hai! glumeam amiculu meu, și astadi că si eri iubescu o alta femeie; și decă ruin'a mea nu me incanta de felu, ea nu me infricosieza cu totulu, m'amu deprinsu de copilu in sa a munci pentru a invetiă, voi munci astadi pentru că sa traiescu... I-mi spunei sîntu câte-va dîle ca aveai in biuroril-

În Ungari'a noi, națiunea magiara între toate naționalitățile avem cea mai multă putere materială și morală; și de-a nu dispune comanda straina despre puterea poporului magiar în interesul strainului, de-a poporul magiar prin puterea sa constantă, și prin schimbarea constituțională a politice afacerilor comune va restitui bazea intrigelor de cabinet, care costă din aceea, că sa se impedece totu de un'a într'unu modu maiestritu împacarea naționalităților; de-a poporul magiar e capace, și e capace de-a are vointia, că sa dispuna singuru de puterea și banii sei proprii, după cum ceru interesele țierei: în acestu casu are destule mijloce că sa pōa așera întregitatea țierei în contr'a tuturor atacurilor, și o și sei așera.

Preste totu putemu sa dicem, ca națiunea aru fi capace de a mai eluță încă o victorie pentru susținerea întregității seile; în condițiunile și garanțiile dezvoltării viitorului și a prosperității pacifice nu le putemu castiga altcum, decât prin esoperarea contielegerei cu naționalitățile nemagiare și prin asediarea relațiilor amicale cu națiunile danubiane.

O cauza ilegală pōte avē lipsa de semina dūmbrirea manevrelor de partia ce cercă a se impacă în secretu, precum s'a intemplat acum la noi cu politic'a afacerilor comune; însă interesul libertății și alu impacării popoarelor are lipsa de lumin'a cea mai mare. Sa însemnă bine și aceea, ca candu intindem mână de impacare și ca această intindere de mână se intempla cu cugetu amicale și sinceru, ele (naționalitățile) nu voru considera-o de semnu alu slăbiciunii, ci de o garanție a sentimentelor adevărate, a căror'a putere morală s'a indatinat a decide în relațiile atātu a popoarelor cătu și a singuraticilor.

Noi cugetăm, ca tocmai acum e oportunu a accentua și promovă lipsa impacării naționalităților, căci chiaru acum nu numai unu tonu dissonant din sirulu naționalităților nemagiare ne lovesce urechile. Naționalitățile nemagiare sunt convinse, că și noi, ca contielegerea între noi și între ele e în interesul tuturor. Semnele de cugetu neamicabilu, cari ici colo se par a se ivi, sunt aplecati a le considera de excepționali și aduse la aparintia prin inspirațiuni pectose. În mare parte acele sunt fructele gialusiei și neîncrederei escitate prin politic'a cea nefericita a majorității dietei ungurești.

Noi dara cugetăm, ca implinim o datorie, și facem servitiu intereselor patriei, facend și nesuindu a da sa pricepa națiunea (magiara), ca căta lipsa avem de contielegere; căci cine e capace a o precepe va trebui nu numai sa se pādiescă a turna ulei pe focu respundend prin provocare la inimiztia, ci va întrebuintia astfelu toate mijlocele coatingerei și a deslusirei, că sa se restituie cătu mai curendu

prin puterea bunei vointie și a moderațiunii, totă neînțelegerea ce s'a escatu cu voia ori din ne-precepere.

Noi prevedem, că și naționalitățile nemagiare, ca pe lângă politic'a majorității de acum nu se pōte face destul pretensiunelor libertății neci intereselor materiali și spirituali adevărate ale poporului, neci acceptărilor diferitelor naționalități din patria și națiunelor vecine. De aceea ne luptăm neînecat în contr'a acestei politice nefericite.

Partia lui Deak s'a nesuit a areta, că elaboratulu pentru afacerile comune, în care culmineza politic'a fusiunii austriece, aru forma ore-si care cale a impacării popoarelor. — Cu asta ocaziune voim sa observăm în termeni, cătu se pōte defini, cumca această e cea mai mare amagire. Acesta asiă numita învoire nu e alt'a, decâtu împartășirea unor elemente în esecerea puterii domnitoare ale Austriei.

Prin urmare trebuie sa prevada și naționalitățile nemagiare, cumca greutatea nedreptăților și a retacirilor, cari se comitu în contr'a intereselor poporului, și din cari se deriva nemijlocitu și vatemările de interes ale naționalităților, nu mai pe aceste căte-va elemente le apasa, dar neci decâtu nu apasa pe națiune (magiara) carea asijderea suferă.

Cuventarea dlui S. Andrievoiu privind direcțiunea comitetului în cauzele confessionali. *)

Mai înainte de ce va intră comitetului în desbaterea proiectulu de lege în afacerile religioase și bisericesti, fia acele generale și numai speciali, mi se pare a fi de lipsa răsolvarea unei întrebări preliminare carea e totu odata și fundamentală. Răsare adeca întrebarea, de-a legelatiunea la emiterea de legi în afacerile religioase și bisericesti are sa se puna pre terenulu de ismului generale? au ca are sa stea pre terenulu unui statulu constituțional?

De-a întielegu eu bine proiectulu de lege, compus de Dr. Mühlfeld și discutat în anul 1861 de unu comitetu confessional, nu remane la îndoielă, ca în totu cuprinsulu lui, precum ne stă și acum înainte, s'a scapatu din vedere ide'a unui statulu constituțional creștin, de ore-ce nici în testulu acelu proiectu de lege nici în raportulu de motive nu află terminatiunea: religiunea creștină și biseric'a creștină, ci numai numirea generală: religiune, biserică, asociatiune.

Că creștinu și că preotu alu bisericei ortodoxe orientali sum departe de a apuca cuventulu în contr'a unei emancipări cetățiene corespunditoare a ludeilor și a vatemă prin această poruncă amarei cătra aproapele. Totu asiă de puțin me întielegu cu acea doctrina, dreptu carea în favoarea unei bi-

*) Vedî nrulu trecut „Afacerile conf. și scol. în senatulu imperialu“

serici confessionali aru suferi dauna vederata causa generală a creștinismului, iera de alta parte s'aru margini conceptulu unei biserice creștine, carea este adunarea tuturor credinciosilor de aceeași confesiune, numai la organele ierarhice și în consecință mai departe nu s'aru concede credinciosilor nici în acele casuri unu cuventu, candu e vorb'a a cere dela turm'a cea cuventătoare lân'a și laptele.

Cu toate acestea însă nu me potu nici decum învoi cu cugetulu de a renunția la ide'a unui statulu constituțional creștin în Austri'a și eu afirmu cu totă securitatea, ca de ismulu, precum este elu luat de baza în proiectulu de lege menționat, cu excepțiune foarte mică, aru produce la toate popoarele din Austri'a scandalu, contradicție și banuie la aspra. Nu stă la îndoielă, ca în unu statulu juridicu, ale cărui'a popore sunt de mai multe confesiuni creștine, cari nu se deosebesc prin adevăruri fundamentale ale creștinătății, nu pōte sa fie vorb'a de o biserică de stat singura și mai vertosu îndreptătită, nici de o toleranță vitregă a acelor'a-lalte confesiuni creștine; dara dela unu confessionalismu creștinu strinsu a trece de odata pre terenulu unui deismu problematicu, carele e în ochii popoarelor o cimilitura, mi se pare a fi o saritura prea cumplită și daunaciōsa chiaru pentru moralitate în mass'a popoarelor.

Afara de marturisitorii creștinismului și de evrei nu se afla în Austri'a alte religii îndreptățite, celu puțin nu sunt cunoscute în publicu. Fiindu asiă dara numai vorb'a, ca ce felu de pusețiune sa aiba în venitoriu marturisitorii legii mozaice pre langa cei ai evangeliului, nu s'aru face nici o îndestulare confesarilor legii mozaice, de-a prin legile statulu s'aru concede d. e. casatori'a confesarilor mozaici cu cei creștini, din contr'a aru fi această unu atacu și asupr'a creștinismului și asupr'a evreismului.

Eu stau asiă dara vertosu pentru aceea, ca la compunerea proiectelor de legi în afacerile religioase și bisericesti sa nu se adopteze terenulu deismului general, ci terenulu unui statulu constituțional creștin și asiă sa se compuna după principiulu egalității îndreptățiri a tuturor confesiunilor creștine legile referitoare la pusețiunea bisericilor creștine; iera spre regularea pusețiunii cetățiene și drepturilor civile a confesarilor legii mozaice sa se compuna unu edictu, confessional separat pentru Evrei.

„Albin'a.“

Varietăți.

*** (E misariu). În templu mai de curându a început a circula unu sgomotu despre emisari români. Acum cetim în „Kolozvári Közlöny“ dela 23 Iuliu nr. 87 în privinția acestei următoarele:

„Clusiu 21 Iuliu 1867. Scirea din nrulu nostru ce a aparut er, ca unu anumitu Candianu agitatoru român (rumenai agitator) s'a prinsu, nu

administratiunii tale unu locu vacantu de secretariu, mi-lu vei da mie, voi trăi cu salariulu meu.

Ales. Într'adeveru, a-si fi fostu incantatu că sa te potu îndatori, decâtu din nenorocire, tocmai adi diminiția amu primitu dela o persōna însemnată și influențată o scrisore prin care i mi recomanda pre unu protegiatu alu seu; se vorbește ca acestu domnu are sa între dilele aceste în Ministeriu și-ti poti inchipui, amicul meu, ca nu pōte cine-va se refuze nimic'a unui Ministru.

Mich. Acest'a-i mai tristu; voi cantă alta ce-va.

Ales. Se'ntielege tu vei gasi usioru. Ce dracu! nu mōre cine-va de fōme în țier'a noastră. Dar m'amu întârziatu de totu, me duc, rugându-te se nu uiti cererea mea. Nu me parasi ansa cu totulu, scumpulu meu. Mai vina, căte odata pe la mine. (ese).

SCENA VI.

Michailu (singuru).

Mai vina căte odata pe la mine!... ce îndiferenția într'unu momentu candu aveam mai mare nevoia decâtu totu de un'a de o strângere de mână amicală. A! umbra! tu aveai dreptate!... Astadi D. Orneanu nu mai voese să-i fi ginere... nu mai sunt bogatu... Alessandro unu omu pe care-lu credeam amicu asiă de sinceru, se grabesce a-mi spune o veste rea, numai că sa-si asigure căti-va bani... elu care-i asiă de avutu întōrce spatele unui amicu, că sa se ingenunche înainte unui Ministru... Acestu omu care eri nu se putea lipsi de mine dōne dile dearendulu me invita astadi sa vinu sa-lu vedu... căte odata... Lumea privita

dar prin prismulu seraciei e cu totulu alt'a; ea are de siguru dōne fetie, un'a dulce, afabila, zimbitoră pentru omulu bogatu, cea-alta serioasă, rece, indiferentă, pentru omulu ce nu are nemicu. Eri nu asi fi creditu totă aceste, astadi mi se paru naturale: esperința învia multe lucruri în puținu tempu, (unu servitoriu i da o scrisore). A! o scrisore, ce veste rea mi mai aduce ea? Nu! E o scrisore dela Elis'a, e pōte o raza dulce; în mijloculu atōtoru decepțiuni amare... Dar de-a Elis'a nu m'aru mai iubi?... O! nu! acest'a-i cu neputința! Îndoielă umbra a infernului! (cetesce unu momentu). Ddieule! dar ce dice ea! (cetesce).

Amicul meu!

Sunt silita a plecā în acestu momentu chiaru la țiera. Zina o' amica din pensiunatu mi scrie și me rōga sa vinu numai decâtu sa asistu la o serbare ce da la o mosie a sea. E prē amabila în scrisōrea ei pentru că sa nu fia urmatorē la invitatiunea ei. Zina me angajaza se o întovărsiescu de acolo în o calatorie ce yrea sa faca în Itali'a. Iti poti usioru inchipui, amicul meu, ca ceriulu Italiei e prea albastru pentru că sa nu fia monotonu, candu cine-va lu privesce totu de un'a singuru; mi mi mila de biat'a Zina, voi merge cu dens'a! Adio bunulu meu amicu, ori cătu de departe voi fi anim'a mea va compati totu de un'a cu sōrtea Diale. — Fii incredințiatu ca această plecare me face sa suferu foarte multu căci amu aflatu totă nenorocirea ce te apasa. (vorbindu) Cum si tu Elizo!... lumea întreaga me parasesce!... Eu te credeam sinceră și bună... nu-mi mai

lasi neci dreptulu de a te stimā.

SCENA VII.

Michailu.—Realitate.

Michailu.

Dulce visu de fericire,

Iute-asiă cum de-ai trecut?

Tu erai o amagire,

Ea din ceriuri te-ami credintu.

Realitate (dupa tapiseria)

Câte scumpe suvenire!

Câte visuri de amori!

Trecu cum trece-o nalucire

Ce sburandu se perde în sboru.

Mih. Desteptare! ōr'a-ti suna.

Husiuni! nu ve mai vrēu.

O' unu surisu ce fu minciuna,

Voi mi-ati luat suflutulu meu.

Realit. Te'nsieli lumea-i totu cu sōre,

Câte-odata vine-unu noru...

Dar durērea-i trecătoare,

Suflutulu nemuritoru.

Mih. (cadiendu pe o canapea lângă tapiseria).

O! singuru! singuru!

Realit. (esindu și luandu-i mână). Cu Realitate.

Mih. Te cunosc!... te cunosc pre bine acum.

Realit. Asculta copile, vieti'a-i o carte,

Si din ea omulu nu pōte sci,

De-cătu o mica, o slabă parte,

Pân' ce durērea-lu învia a ceti.

Sc. Cap'sia.

e luata din aeru. Acestu omu, carele dupa spusese lui proprie a fostu partasiu la resturnarea lui Cuz'a, dupa scirile cele avemu din mai multe parti, se afla acum sub padia in Aiudu in unu otelu, in detinere cuviincioasa. Fanaticu trebuie sa fia acestu omu, pentru ca doreste forte sa fia intemniatu, i aru placé sa faca sgomotu mare cu numele seu. Ni se scrie, ca nu ascunde, ca a venit ca sa agite in muntii abrudeni pentru scopu daco-romanu si se vorbesce ca cortelulu l'aru fi avutu la unu preotu cunoscutu din revolutiune, de unde si-au torsu agitatiunile. Dupa cum se suna scirea s'a aflatu mai multe scrisori la densulu si o lista sigura (bizonyos) de nume, se pote ca misiunea au statu in legatura cu acele tramiteri de bani rusesci, ce dupa scirea lui „Magyar Polgar“ au sositu in mai multe locuri, si pre cari se pote ca Candianu ia adunatu dela adresati. Se vede ca Russulu aru vrea sa scota pentru sine castanele din focu cu fanaticii daco-romanisti. Agitatorulu, dupa cum se crede a se pute deduce din scrisorile sele sa indiguesca pre romanii nostri (románinkra), cari se ineredu in constitutiune si voru a remane cetateni iubitori de patria, deputatii pestani suntu tare luati la falanga si intre acesti a si Dlu Maceclariu. Cum si cine voru fi compromisi? nu ni s'a facutu cunoscutu. E probabilu ca regimulu va tramite pre agitatoru pre calea cea mai scurta acolo de unde a venit. Dupe parerea nostra cu agitarea nu a ajunsu departe, pentru ca scie ori si cine, ca la spatele ideei acestei daco-romane nu e libertate, nu marire natiunala, ci canciuca (cnuta) rusésca. Déca consideramu asemenea organisatiune de emisari intre poporele orientului, damu preste ghiarale ursului, care folosindu-se de fantasiele singuraticiloru si arunca rociurile asupra poporeloru invicinate, ca prin ele sa accelereze catastrof'a si in fine sa le imbucesca pre tote, precum a facutu cu polonii, cerchesii, tatarii, si cu mai multe popore menunte dela media-nopte, pre cari le-a nimicitu si le-a contopitu in sine.

„Sieb. Bl.“ spune ca in 25 Iuliu a trecut pre aici unu emissariu romanu, capitanu de artileria si s'a espedatu preste margine (frunteria).

In nr. 88 „Kol. Közl.“ aflamu notitia: ca se vede ca Russulu lucra prin partida resturnatoria romana, pentru ca la prinsulu Candianu, agitatorulu din tier'a romanésca, s'a aflatu bani rusesci.

Totu in afacerea acésta cetimu urmatorea corespundintia in „Gazet'a Transilvaniei“:

Zlatn'a, 17 Iuliu 1867. Dle Redactoru! Eri, adeca in 16 a l. c. opidulu nostru a fostu martore la unu evenimentu ce intr'adeveru porta in sine calificatiunea de a nasce resimtiu in ori ce omu cu mintea si anim'a la loculu seu, precum a si nascutu in tota poporatiunea romana de aici.

Intr'aceeasi di adeca, cam pre la 2—3 ore dupa amedi sosit de catra Abrudu in opidulu nostru cunoscutulu literatu si poetu din Romania, dlu A. Candianu, carele fara de a fi datu vre-un'a ansa, eaca numai asi din bunn seninu numai decatu fu arestatu din partea dlui subjude cercuale A. F.

In diu'a amintita n'amu sciutu nimic'a despre totu lucrulu pana ce astadi, candu acum eramu informatu despre neplacut'a afera, si me pregateamu spre a lu cerceta — eaca lu vedu intr'o carutia tieranesca trecendu pre sub ferést'a mea escortatu catra Aiudu de doi gendarmi cu bationetele trase.

Eu sciu ca D. Candianu a petrecutu mai multu tempu in Pest'a sub ochii ministeriului magiaru, fara de a fi fostu molestatu din partea politiei locale; si me miru forte cum de polit'a din Zlatn'a a potutu deveni mai netolerante decatu cea din Pest'a.

Eu sciu ca dlu Candianu umbla in dulcea patria spre a-si immulti esperiintiele, eara nu ca emisariu dupa cum lu inferara unii omeni cari se temu de tota frundi'a, si me miru ce frunte a potutu se aiba celu ce l'a dechiaratu de prisioneru si l'a escortatu intr'unu modu alatu de dejositoriu.

Au dora amu ajunsu acolo, incatu fratiloru nostri de preste Carpati, — de cari in respectulu literariu nu este putere pre lume carea sa ne potta despartu — sa nu le fia mai multu iertatu a-si cerceta pre fratii sei de dincóce nici chiaru pentru scopuri curatu literarie?!? Intr'adeveru triste tempuri aceste, candu nici prin o tiera ce afectéza a se numi culta, sa nu potta calatori o mulu fara de a fi espusu neplaceriloru si capricieloru unui soi de omeni prepunatori si fricosi! . . . f

In lipsa de alte date mai detaiate in afacerea de care luamu notitia in modulu de mai susu, nu putemu sa ne pronuntiamu nici cum asuprai-i. — Atat'a putemu dice ca pericolulu care se rostogolesce totu mai tare spre marginile tieriloru nostre este si mare si comunu. Si de aceea nu credemu ca voru fi omeni cu minte, alatu la noi catu si dincolo in Romania'a, cari aici sa periclíteze liniscea, dupa care nisumu de atat'a tempu, si dincolo sa vateme

neutralitatea garantata de puterile Europei ierasi atatu de pretiosa pentru recrearea acelu bietu poporu, sbuciumatu de invasiunile, cari a lasatu numai miseria in urm'a lor. Déca a fostu aplicabila unde-va sentintia: Nulla salus bello pacem te poscimus omnes, aceea apoi aici in coltiulu acestu de Europa, unde traimu, si pote afla aplicatiunea in tota estensitatea ei.

**. Budapesti Közlöny a devenitu prin emisulu ministerialu ung. de justitia din 4 Iuliu 1867 nr. 1410 si pentru Transilvania organulu oficialu alu regimului. Cu acésta ocaziune, comitele natiunei sasesci ca presedinte alu tribunalului de apelu din Sabiu, aduce la cunoscentia ca fót'a nemtiesca ce apare aici in Sabiu „Siebenbürgische Blätter“ va primi tote comunicatele si anunciele oficiale spre publicare din tier'a sasésca, si provoca a o prenumera din pausialele cancelarielor. S. Blätter aducu in fruntea lor unu emisulu alu commissariului regescu ddto 21 Iuliu 1867 nr. 171 prin carele se face Sieb. Bl. cunoscutu ca in urm'a emisulu min. citetu mai susu ele voru aduce anuncele si comunicatele oficiale pentru tier'a sasésca.

**. Alegerile de oficiali in Clusiu ce s'a intemplat la 22 au datu rezultatulu urmatoriu: Judi primari: s'au alesu Paulu Macskási si Paulu Biro jun., vice-comiti Nicolau Gyarmathy, Teofilu Hosszu; notariu primariu: Alessandru Halmagi; notariu secundariu: Albertu Kozma; archivariu Lad. Dorgo; judi cerc. Iosifu Biro, Ludovicu Gönczy, Ioann Nestoru, Samuilu Chilyén, Carolu Török, Nic. Papu, Ignatiu Kaszoni, Alb. Bartha, Lud. Komisz, Samuelu Mosza, Francz Gyulai si Carolu de Schanckebank. — Adjunti de judi cercuali: Nicolau Rosca, Arpad Mohai, Paulu Fekete, Alecsiu Péchy, Lad. Demeter, Ios. Csizsár, Albertu Pál, Alecsiu Romonczai, Simeonu Bodiacu, Andreiu Truti'a, Michailu Simon, Lud. Varo. — La partea judecatoresca: Asesori de clas'a I: Lud. Lészai, Fr. Agh, Ios. Pintea, Leont. Popu, Iosifu Popu si Alessandru Darabantu; clas'a II: Ioann conte Betlen jun., Iul. Szentiványi, Gregoriu Máté, Lud. Szigeti, Georgiu Lázár si Alecsiu Bokros; Notari secundari: Ioann Siolutiu, Albertu Dorgo; Fiscalu primariu: Mih. Sebestyén; fiscali secundari: Leop. Nagy si Lad. Rant'a; judi pupileri: Lad. Nestoru, Telegdi Carolu, Alessandru Dos'a si Car. Bocskor. — Onorari s'a denumitu: asesoru Ales. Halmagi si Ios. Szabó; notariu aministrativi: Dan. Zeyk, Iuliu Szabó, Arpad Beregszászi, Bela c. Bethlen, Iuliu Iozsa, Lad. Csákány, Lad. Nestoru, Imre Farkas Stef. Bonis, Bela Kürti si Isidoru Chetianu.

**. Dilele acestea a fostu adunatu aici in Sabiu consistoriulu bisericeii evangelice luterane din Transilvania. In sedinti'a din 22 Iuliu s'a decisu unanimu adunarea bisericeii intregi pre 16 Septembrie 1867 pentru alegerea de superintendinte (Episcopu).

**. Casatori'a soldatiloru in servitiu activu. In acésta privintia se dede o lege inca la 1861, in urm'a carei dintre suboficieri a siés'a parte sa se potta casatori. Casatoriile aceste se impartiau in doué categorii si adeca un'a categoria se bucura de locuintia libera in casarme si merge cu trup'a pre spesele erariului, iera copiii se primescu in institute militare. Categoria a dou'a nu se bucura de nici unulu din beneficiile aceste. Cu tote aceste s'a observatu ca in prea multe casuri capii nu voru sa dea licentia la casatoria neci celoru mai bravi suboficieri, necum fecioriloru de rendu. Volniciele aceste au ajunsu la cunoscentia Imperatului si au recomendatu prin o scrisore de man'a Sea, cea mai stricta observare a legii si prescrielor in privintia casatoriiloru susu atinse, si amenintia pre ori ce comandantu, carele de capulu seu da resolutiuni nefavoritóre la asemenea cereri. Comentariulu ministrului de rebela arata mai departe ca servitiulu celu scurtu seu alte condituni dictate de comandanti nu mai potu servi de pedeca la casatoriile suboficieriloru.

**. (Din Pompeii.) Nu de multu cetisemu prin diuarie ca desgropanduse mai departe acésta cetate, acoperita cu lava in urm'a unei eruptiuni vulcanice inca la an. 70 dupa Chr., s'a aflatu unu cupatoriu de pane cu optu pani. Acum cetimu s'a aflatu unu vasu cu apa. Ap'a acésta s'a esaminatu de catra professorulu de chemia dela universitatea din Neapole d. Luca, si s'a aflatu ca are tote partile ce se receru la o apa buna, de-si sta in vasu de o mia siepte sute noué-dieci si siepte de ani. In septamanile de

curendu s'a aflatu si unu vasu cu vinu, in sa nu mai e fluidu (curgatoriu), ci ce-va cam ingrosiatu. Si acest'a s'a tramesu la dis'a universitate spre cercetare; in scurtu se va pute sci de ce calitate erau vinurile ce le beau romanii pre acele tempuri.

Bibliografia.

In dilele acestea a esitu in tipografi'a archidiecezana de sub tipariu o brosiura de 8 cóle, octavum mare, sub titlu: Acte oficiose, privitoare la infintierea Metropoliei gr. resaritene a Romaniloru din Transilvania, Ungaria si Banatu. Cuprinsulu dupa indicele brosiurei este urmatoriu:

Indice.

I. Protocolulu sedintieloru sinodale, tinute in Carlovitiu in 13, 14 si 17 Augustu 1864 fati'a 1.

II. Protocolu sedintieloru sinodale tinute in Carlovitiu in 11 Septembrie 1864. fati'a 5.

III. Protocolulu sedintieloru sinodale tinute in Carlovitiu in 11 si 15 Sept. 1864. fati'a 17.

IV. Protocolulu sedintieloru conferentiale tinute in Carlovitiu din 8-16 Febr. 1865 fati'a 23.

V. Protocolulu sedintiei conferentiale, tinuta in Carlovitiu in 2 Martiu 1865. fati'a 35.

VI. Protocolulu sedintieloru conferentiale tinute in Carlovitiu din 5-8 Martiu 1865. fati'a 39.

VII. Disertatiunea Archiepiscopului si Metropolitului Andreiu, tinuta in conferintia din 5 Martie 1865. fati'a 45.

VIII. Opiniunea membriloru romani din comisiunea alea in Sinodulu generalu, pentru cercetarea fonduriloru administrate in Carlovitiu si eruarea partiloru competente natiunei romane si celei serbesci. fati'a 69.

Proiectulu de Programa alu reprezentantiloru romani la Sinodulu episcopescu in Carlovitiu, in privintia despártirei ierarhice a Romaniloru de catra serbi. fati'a 94.

IX. Adausul la disertatiunea Archiepiscopului si Metropolitului Andreiu. fati'a 120.

X. Dechiaratiunea supletoria a Archiep. si Metropolitului Andreiu Baronu de Siagun'a si a Episcopului Procopiu Ivacicoviciu, in privintia intrebarei manastiriloru. fati'a 126.

Din indicele acestea se pote vede, ca brosiura ce ne sta inainte cuprinde documente, cari cu referire la reinfintierea Metropoliei nostre suntu de cea mai mare insemnatate. Istoria bisericeii nostre, carea va ave a apretia marea acuisitiune ce amu facutu prin restabilirea Metropoliei nostre strabuno natiunale, va afla actele acestea demne de tota consideratiunea. Dar actele acestea au nu numai insemnatate istorica, ci si practica tota odata; caci in ele se afla punctele de manecare, din cari au purcesu reprezentantii bisericeii nostre romane fatia cu serbii, atatu in privintia despártirei ierarhice catu si in privintia impartirei manastiriloru si fonduriloru, ce stau inca exclusivu sub administratiunea si in folosirea ierarhice serbesci. Punctele acestea de manecare a barbatiloru nostri de incredere, precum si pasii ce iau facutu ei, dupa cum presupunemu cu tota siguritatea, voru deveni substratu de desbatere in celu mai deaprobe congressu metropolitanu, ce asteptamu sa se incuviintieze din parte regimului. Dreptu aceea ne si luamu voia a atrage atentiunea tuturor barbatiloru nostri inteligenti asupra amintiteloru acte oficiose, ce s'au tiparitu in consonantia cu conclusulu adusu in sedinti'a conferentiale a reprezentantiloru nostri, tinuta in Carlovitiu in 8 Febr. 1865. Brosiura se pote capeta dela tipografi'a archidiecezana din Sabiu pentru pretiulu de 50 xr. v. a. —

De Limbriku Kordelatu- (Verne solitario, Budavum)
Vindeca fără dureresi pericollu în 2 ore Dr. Bloch
în Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslusiri se
daú prin scrisori francate. — Medicamente ku
modulu întrebuintarii se trimite ku postu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 14/26 Iuliu 1867.

Metalicele 5%	57 75	Actiile de creditu	182 26
Imprumut. nat. 5%	67 75	Argintulu	124 75
Actiile de banca	700	Galbinulu	6 06%